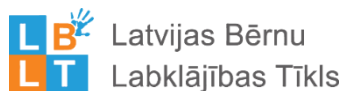

Kā identificēt faktorus, kas veicina un kavē bērnu sociāli emocionālo labsajūtu izglītības iestādēs

Latvijas Bērnu
Labklājības Tīkls

Daiga Zaķe, *Dr.paed.*

Izglītības iniciatīvu centra direktore
Latvijas Bērnu labklājības tīkla valdes locekle

Pārmaiņu sēklas: sociāli - emocionālā izglītība un attīstība

SEED: *Social and Emotional Education and Development*

Starptautiskās iniciatīvas konsorcijs (deviņas organizācijas no sešām Eiropas valstīm):

Nīderlandes

Beļģijas

Horvātijas

Latvijas

Norvēģijas

Ungārijas

Iniciatīvas ietvaros:

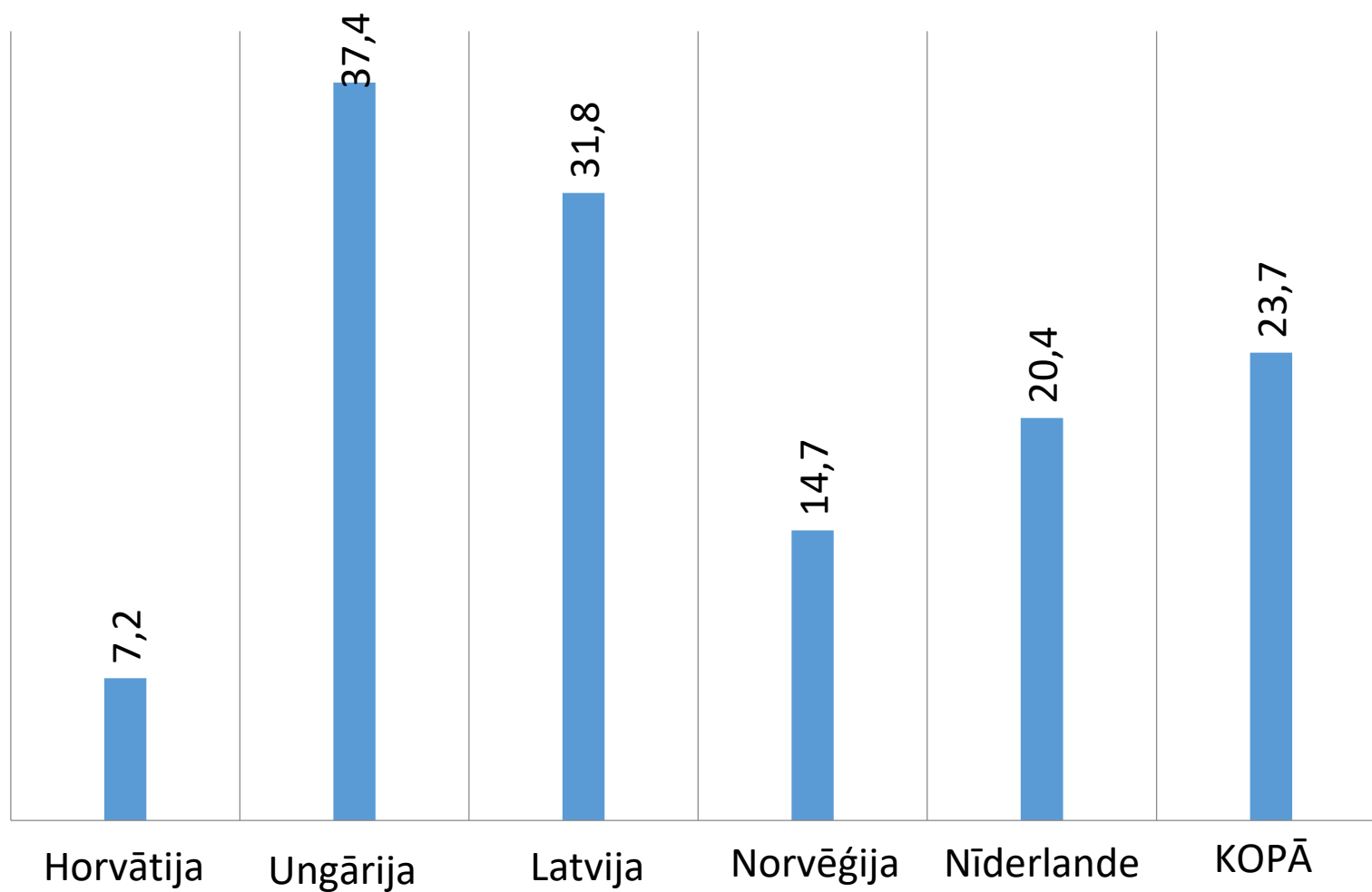
- veikta 5 gadus veco **bērnu psihosociālās labsajūtas** izpēte sešās valstīs
- apkopoti un **analizēti izpētes rezultatīvie dati**
- pirmsskolu izglītības **praktiķiem** (iniciatīvas norises vietās) **sniegts atbalsts - prasmes un zināšanas**, kuras viņiem palīdzēs veicināt un uzturēt mazu bērnu psihosociālo attīstību (semināri, grupu refleksijas u.c.)
- rosināta profesionāļu un sabiedrības diskusija

Vairāk:

www.iic.lv / INICIATĪVAS

Potenciālā riska grupa (%)

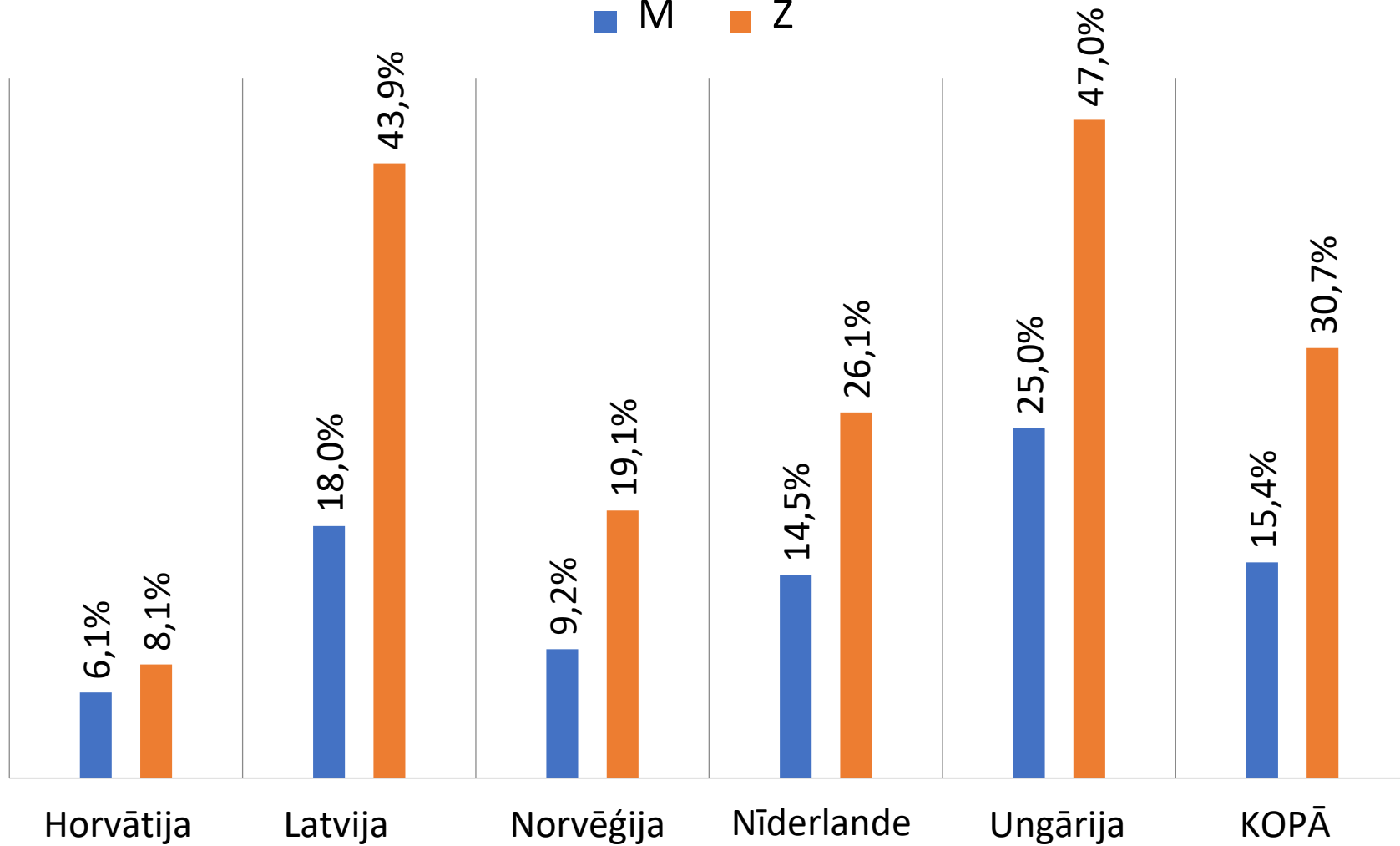

Potenciālā riska grupa (%) Latvijas izglītības iestādēs

Izglītības iestāde	PRG %
1	21,9
2	47,1
3	20,0
4	13,7
5	39,5
6	20,8
7	69,2
8	48,6
9	43,8
10	12,5
Vidēji	31,8

Psihosociālā labsajūta un dzimums

■ M ■ Z

UPSI -5: Instruments bērnu psihosociālās labsajūtas izzināšanai

(universālais psiho-sociālais indikators piecgadīgiem bērniem)

Mērķi:

- novērtēt 5-gadīgu bērnu psihosociālo labsajūtu izglītības iestādēs
- identificēt faktorus izglītības iestādēs, kas veicina, un kas kavē bērnu sociāli-emocionālo labsajūtu

DATU VEIDLAPA											
Bērna ID	Dzimums		Dzimšanas gads, mēnesis	SES		PII/ skolas ID	PII/ skolas atrašanās vieta		Datu vācējs		
	Z	M		Zems			Pilsēta	Lauki			
				Vidējs							
				Augsts							
Apgalvojums									Piekrītu	Nepiekrītu	
1.	Viņa/š sāpina citus bērnus biežāk nekā pārējie bērni.										
2.	Viņa/š bieži ir agresīvs bez jebkāda redzama iemesla.										
3.	Viņa/š bieži ir spītīgs/ ietiepīgs.										
4.	Viņa/š ātri kļūst bēdīgs vai ir viegli sadusmojams.										
5.	Viņa/š apdraud citus										
...											
...											
...											

Secinājumi

Skolotāju ikdienas darbs būtiski ietekmē bērnu psihosociālo labsajūtu, tomēr skolotāji ne vienmēr novērtē savu lomu un iespējas bērnu psihosociālās labsajūtas nodrošināšanā.

Lielāka vērība pedagogu sagatavošanā un profesionālās kvalifikācijas pilnveidē ir jāvelta **pedagogu prasmēm pozitīvu un atbalstošu attiecību veidošanai ar vecākiem**, saskatot ģimenēs sadarbības partnerus.

Īpaša uzmanība jāpievērš arī **dažādībai un iekļaušanai** - lai arī skolotāji atzīst dažādību kā vērtību, tomēr tā tiek identificēta kā viens no galvenajiem faktoriem, kas kavē bērnu psihosociālo labsajūtu.

Bērnu psihosociālā labsajūta ir komplekss jēdziens, kas prasa kopveseluma pieeju kompetentā izglītības un aprūpes sistēmā, iesaistot bērnus, visu vecumu ģimenes locekļus, vietējo sabiedrību, pedagogus un vietējās un valsts politikas veidotājus.

Tikai tad VISI BĒRNI būs laimīgi ģimenē, izglītības iestādē un dzīvē kopumā!

